

ved en Proces, saa vilde dette Spørgsmaal, naar den Ene paastod, at Forholdene vare tilstede, og den Anden nægtede det, selv om denne Nægtelse var ubegrundet, ikke kunne afgjøres uden ved Lov og Dom. Jeg troer derfor, at det vil være hensigtsmæssigt at lade Afgjørelsen finde Sted ved en administrativ Bestemmelse, saa at man siger, at naar Loven kommer til Anvendelse, skal Indenrigsministeriet udnævne den Taxator, der skal forberede Afsløsningen, idet jeg ikke kan antage, at man kan finde nogen Betænkelse ved administrativ Afgjørelse. Af samme Grund seer jeg ikke, at der i dette Forhold er mindste Anledning til at afvige fra den ellers i tilsvarende Love gjældende Bestemmelse — jeg betragter nemlig denne Lov ialtsald historisk som endeel af disse forskjellige Fæstelove — at det er Indenrigsministeriet, der vælger Formanden. Parternes Rettigheder ere tilstrækkelig sikrede, og jeg seer derfor ingen Grund til at lade Amtsrådet have en Forslagsret. Det samme Forhold vender tilbage i § 5, hvor det fremstilles som en heel løbende Administrationsforretning, hvilket forekommer mig tilstrækkeligt at vise, at det ikke kan være hensigtsmæssigt enten for denne ene Sags Skyld at indkalde et Amtsrådsråd, eller ogsaa lade den berøve i længere Tid. Den Bemærkning, jeg tillod mig ved § 1, finder ogsaa Anvendelse med Hensyn til § 6, idet der er gjort en Indskrænkning for Gaardenes Vedkommende, som vil blive overflødig, naar det Hele indskrænkes til disse. — Naar der i § 8 er henviist til en Creditebeel af Ræstløbsbesummen, saa er dette taget fra en senere Lov med Hensyn til Indfæstning. Jeg troer imidlertid, at det vil være korrektere at henvide til de Love, i hvilke der ligefrem er henviist til de velbekendte Tabeller om Rente og Rentessente. — Der er forøvrigt et Par smaa Indskrænkninger, den ærede Forslagsstiller har gjort i Disfaveur af Bonden, og som jeg ikke efter det hele System synes ere korrekte; hertil hører f. Ex., at der efter § 10 ikke skal kunne skee nogen Nedsættelse for de solgte Parceller, men kun for Hovedparcellen; det fore-

kommer mig imidlertid, at naar Principet først er anerkjendt, saa maa det komme til Anvendelse ligesaa vel paa Biparcellerne som paa Hovedparcellen. Imidlertid vil det jo i ethvert Tilfælde staae til Vedkommende selv først at foretage Udparcelleringen, efterat Forholdet er opgjort, og i saa Fald vil han jo kunne erholde den hele Nedsættelse. I § 11 er der en Henvisning til § 6, hvilket rimeligviis er en Trykfeil, thi det maa være § 5, der er meent. Med Hensyn til Femtedelen er der gjort 2 Undtagelser — i saa Henseende er forøvrigt den fulde Lighed iagttaget, idet nemlig den ene er i Faveur af Bonden og den anden i Faveur af Godseieren — hvilket heller ikke forekommer mig korrekt efter Tankegangen, thi det synes, at Renten af den Femtedeel, der saaledes er afbetalt, maa komme i Betragtning i begge Tilfælde.

Blandt de ikke saa Indvendinger, jeg har at gjøre med Hensyn til Detaillen, fremtræder hovedsagelig den, jeg har med Hensyn til § 5, idet Forslagsstilleren der har holdt sig til Mindretallets Votum, saaledes at den, der eier Bygningerne, i ethvert Tilfælde skal have Fortrinet. Efter den Maade, hvorpaa Sagen er stillet, kan det for mig ikke være tvivlsomt, at Udvalgets øvrige Medlemmer, Majoriteten, havde Ret i at sige, at den, der ikke havde sat Sagen i Bevægelse, burde have Fortrinet. Det sees imidlertid, at alt dette er Smaating, som ville kunne rettes. Saaledes som Loven er stillet, kan jeg ikke have nogen juridisk Skrupel ved at gaae ind paa den, men jeg gjentager, at det vilde forekomme mig mindre ønskeligt, om man i denne Session vilde forcere denne Sag, istedetfor at see, om ikke enhver Indgriben fra Statens Side vil blive overflødig ved en frivillig Afsløsning af hele dette Forhold.

J. M. Hansen: Det har været mig overmaade kjært at høre den høitærede Indenrigsministers Udtalelse. Jeg kan sige, at Beboerne selv have været fuldkommen enige med mig i, at det paa ingen Maade vilde være